

Konjunkturbarometern Mars 2020

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier**, **Working paper**, **PM** och remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Förord

I Konjunkturbarometern presenteras resultaten från Konjunkturinstitutets undersökning av företagens respektive hushållens syn på ekonomin. Till rapporten för mars har företagens svar samlats in 28 februari–18 mars. Hushållens svar har samlats in 1–15 mars. I denna rapport redovisas även en fördjupning föranledd av sjukdomen covid-19. Fördjupningen behandlar hur insamlingsperioderna påverkar hur rapportens resultat skall tolkas i termer av covid-19.

I Konjunkturinstitutets statistikdatabas finns alla resultat från Konjunkturbarometern tillgängliga som tidsserier.

Konjunkturbarometern har tagits fram under ledning av enhetschef Fredrik Johansson Tormod.

Stockholm mars 2020

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	8
Bygg och anläggning	9
Detaljhandel.....	10
Tjänstesektorn.....	12
Hushåll	13
Fördjupning; När i månaden svarar företagen och hushållen på enkäten?	15

Sammanfattning

På grund av rådande läge har tidpunkten för när svaren lämnades in stor betydelse. En klar majoritet av företagen besvarade enkäten i början av insamlingsperioden utan vetskap om de senaste veckornas effekter av sjukdomen covid-19. Hade istället en majoritet av företagen besvarat enkäten i slutet av insamlingsperioden hade resultaten sannolikt varit mer negativa. För hushållen är bilden delvis annorlunda då hushållens enkätsvar är jämnt fördelade över hela insamlingsperioden. Läs mer i fördjupningen på sid. 15.

Barometerindikatorn föll med drygt sex enheter från 98,7 i februari till 92,4 i mars. Indikatorn befinner sig på sin lägsta nivå sedan maj 2013 och stämmningsläget i den svenska ekonomin är svagt. Nedgången förklaras främst av dystrare signaler från tjänstesektorn och hushållen.

Tillverkningsindustrins konfidensindikator föll med nästan fyra enheter till 100,7 och pekar på ett normalstarkt läge. Nedgången i indikatorn förklaras av svaga produktionsplaner.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll med drygt en enhet och ligger i nivå med det historiska genomsnittet. Nedgången förklaras av mer pessimistiska anställningsplaner de närmaste tre månaderna.

Detaljhandelns konfidensindikator föll med drygt tre enheter till 104,9 men är ändå den sektor som uppvisar det starkaste läget. Nedgången förklaras av dystrare förväntningar på kommande månaders försäljningsvolym.

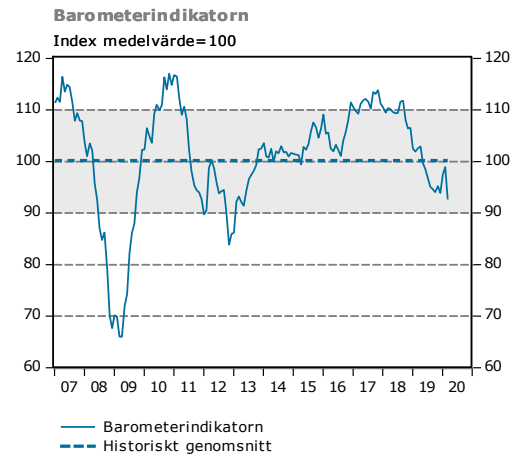
Tjänstesektorns konfidensindikator är den indikator i näringslivet som föll kraftigast i mars och pekar på ett mycket svagt stämmningsläge. Fallet i indikatorn beror på företagens pessimistiska förväntningar på de kommande månadernas efterfrågan.

I likhet med tjänstesektorn föll hushållens indikator kraftigt i mars och befinner sig på sin lägsta punkt sedan december 2012. Den kraftiga nedgången förklaras främst av en mindre positiv syn på den egna ekonomin nu jämfört med för ett år sedan.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff	Läget
Barometerindikatorn	97,2	98,7	92,4	-6,3	-
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	102,2	104,4	100,7	-3,7	=
Bygg- & anläggning	101,9	100,9	99,7	-1,2	=
Detaljhandel	109,8	108,1	104,9	-3,2	+
Tjänstesektorn	93,1	91,4	85,3	-6,1	--
Hushåll	92,8	98,5	89,6	-8,9	--
Mikroindex hushåll	93,1	96,7	88,6	-8,1	--
Makroindex hushåll	88,6	90,1	85,2	-4,9	--

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämmningsläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

- ++ mycket starkare än normalt
- + starkare än normalt
- = ungefär som normalt
- svagare än normalt
- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

Säsongrensade och utjämnade tidsserier

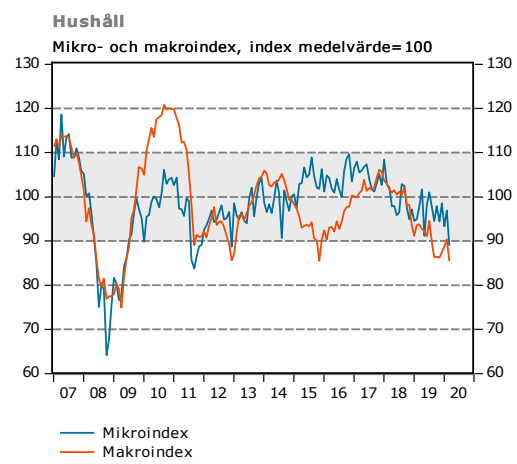
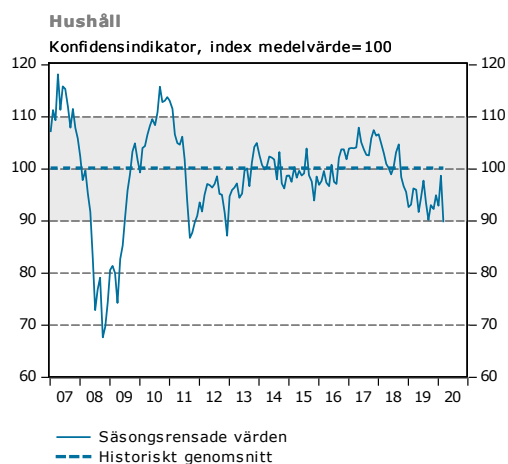
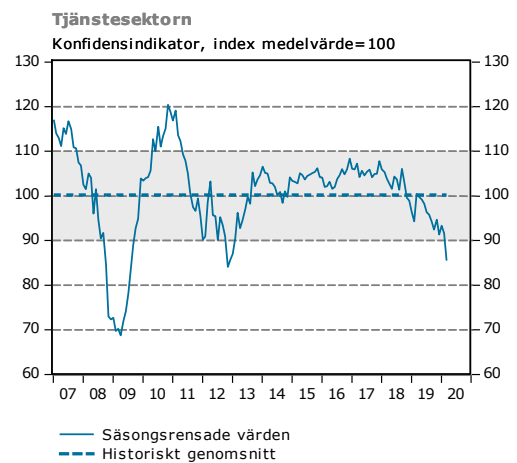
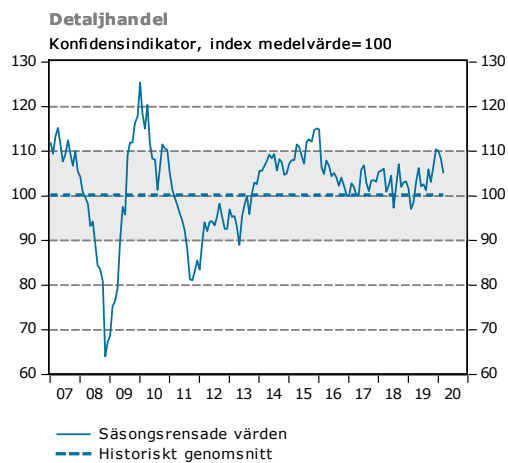
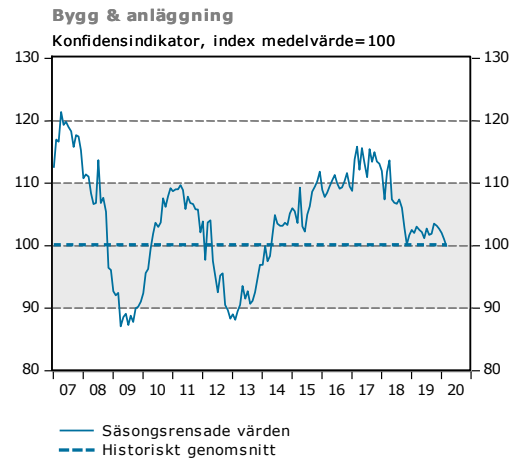
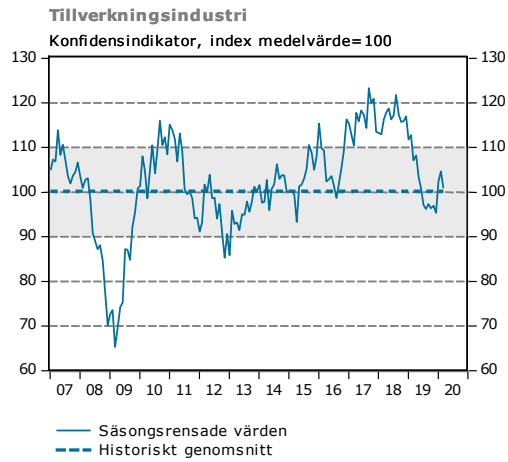
Säsongrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort brus i högre grad än den säsongrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongrensas och standardiseras.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:

www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

SVAGA SIGNALER OM SYSSELSÄTTNINGEN

Konfidensindikatorn för näringslivet föll 5,9 enheter till 91,0 och pekar på ett svagt stämningsläge bland företagen. Samtliga sektorer bidrog till nedgången som främst beror på svagare signaler från tjänstesektorn.

Företagens bedömning av efterfrågeläget är oförändrat jämfört med föregående månad och nära det historiska genomsnittet. Bilden skiljer sig dock åt mellan sektorerna. Det samlade omdömet av efterfrågeläget i näringslivet hålls uppe av handelns positiva omdömen om nuvarande försäljningssituation medan efterfrågeläget i tjänstesektorn bidrar mest på nedåtsidan.

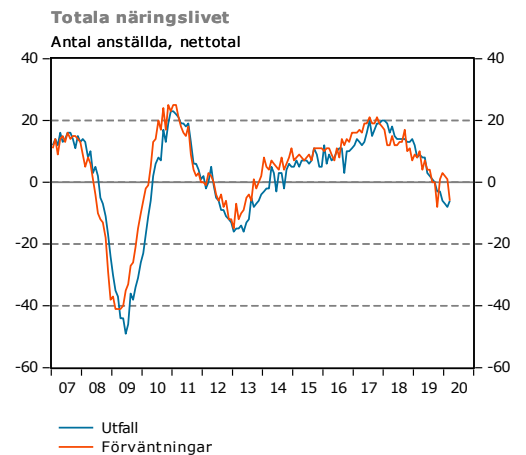
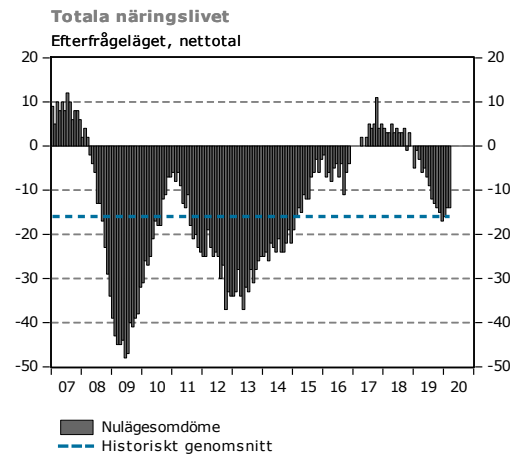
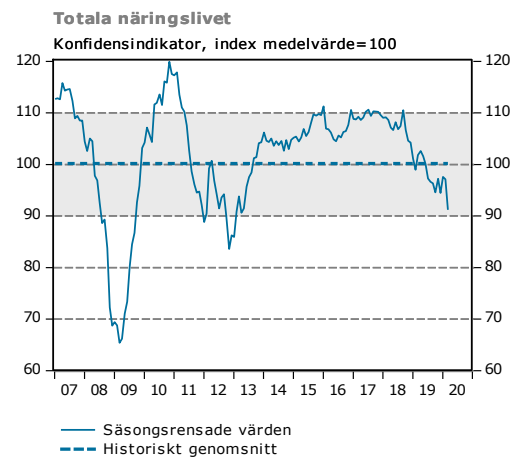
Företagen rapporterar sammantaget att sysselsättningen har minskat de senaste månaderna och företagens anställningsplaner pekar på neddragningar framöver. Bygg och anläggningsverksamhet redovisar de mest negativa anställningsplanerna medan tillverkningsindustrin tror på en svag minskning av antalet anställda de närmaste tre månaderna.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Konfidensindikator	100	97,4	96,9	91,0	-
Efterfrågeläge	-16	-16	-14	-14	+
Antal anställda, utfall	-2	-7	-8	-6	-
Antal anställda, förväntningar	-1	2	1	-6	-

Anm. Konfidensindikatorn för totala näringslivet är en sammanvägning av konfidensindikatorerna för bygg- och anläggning, tillverkningsindustri, handel och tjänstesektor. Den beräknas alltså inte utifrån de enskilda frågorna i tabellen ovan. Vikterna som används för att väga samman konfidensindikatorerna är andra än de som används vid beräkning av Barometerindikatorn.

Tillverkningsindustri

PRODUKTIONSPLANERNA FALLER TILLBAKA

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin föll med 3,7 enheter i mars till 100,7. Det är framför allt insatsvaruindustrin som rapporterar svagare siffror. Även investeringsvaruindustrin är svagare än i februari, medan konsumtionsvaruindustrin rapporterar starkare siffror. Det som förklarar nedgången är förväntningarna på de närmaste månadernas produktion, medan företagens syn på orderstocken är något mindre negativ än i februari. Företagens syn på färdigvarulagren är i stort sett oförändrade mot föregående månad.

Tabell 3 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

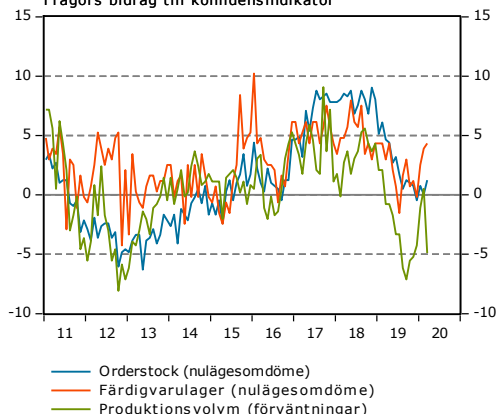
	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff
Konfidensindikator	102,2	104,4	100,7	-3,7
Orderstock, nulägesomdöme	0,8	0,0	1,2	1,2
Färdigvarulager, nulägesomdöme	2,5	3,9	4,3	0,4
Produktionsvolym, förväntningar	-1,1	0,5	-4,9	-5,4

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

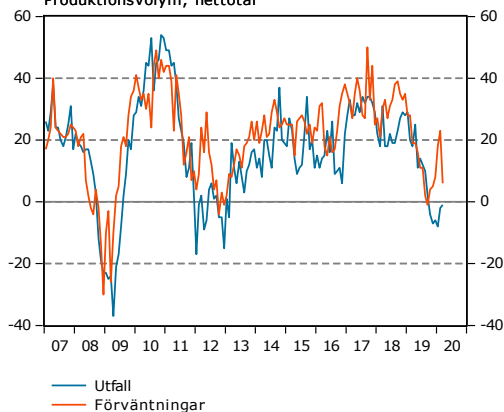
I mars rapporterade företagen om en svag ökning av orderingen från hemmamarknaden och en minskning av orderingen från exportmarknaden. Industriföretagens omdömen om storleken på den nuvarande orderstocken är något starkare än i februari. Produktionsvolymen uppges ha varit i stort sett oförändrad de senaste tre månaderna. Industriföretagen förväntar sig att öka produktionen något de närmaste tre månaderna, men i mycket lägre utsträckning än normalt. Det är en kraftig minskning av produktionsplanerna jämfört med i februari. Företagen är något mindre missnöjda med färdigvarulagren än normalt.

Företagen rapporterar att antalet anställda de senaste tre månaderna har minskat och anställningsplanerna indikerar även att antalet anställda kommer fortsätta att minska de kommande tre månaderna. Företagens förväntningar på försäljningspriserna indikerar sammantaget på höjda priser i något lägre omfattning än normalt på hemmamarknaden, och i något högre omfattning än normalt på exportmarknaden.

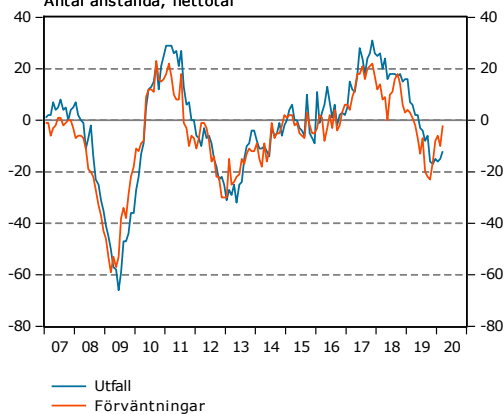
Tillverkningsindustri
Frågors bidrag till konfidensindikator

Tillverkningsindustri
Produktionsvolym, netttotal

Tillverkningsindustri
Antal anställda, netttotal

Tabell 4 Tillverkningsindustri

Säsongrensade nettotal

	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	-8	-2	-1	--
Orderingång hemmamarknad	6	-4	4	5	-
Orderingång exportmarknad	12	-17	0	-11	--
Orderstock, nulägesomdöme	-15	-12	-15	-10	+
Exportorderstock, nulägesomdöme	-9	-14	-15	-12	-
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	7	4	3	++
Antal anställda	-7	-16	-15	-12	-
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	21	18	23	6	--
Försäljningspriser hemmamarknad	9	11	11	6	-
Försäljningspriser exportmarknad	2	5	4	4	+
Antal anställda	-11	-6	-10	-2	+

Bygg och anläggning

PESSIMISTISKA FÖRVÄNTNINGAR PÅ ORDERSTOCKEN

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll marginellt i mars och visar på ett fortsatt normalt stämningläge. Det är företagens förväntningar på antalet anställda som förklarar nedgången i indikatorn. Bland husbyggarna är omdömena om orderstockarnas storlek i nuläget oförändrade medan de har blivit mer negativa inom anläggningsverksamhet.

Tabell 5 Konfidensindikator och ingående frågars bidrag

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

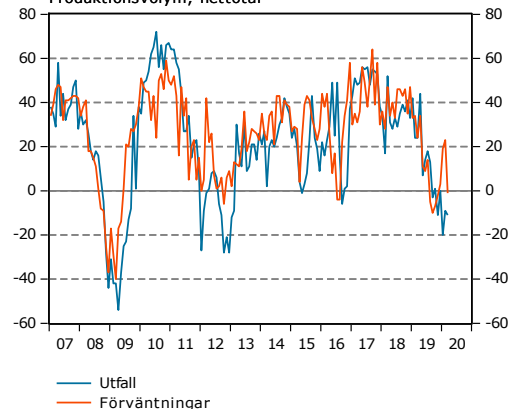
	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff
Konfidensindikator	101,9	100,9	99,7	-1,2
Orderstock, nulägesomdöme	2,8	2,7	2,5	-0,2
Antalet anställda, förväntningar	-1,0	-1,8	-2,8	-1,0

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar sammantaget om ett ökat byggande de senaste tre månaderna. Signalerna skiljer sig dock mellan anläggningsbyggarna som redovisar ett minskat byggande och husbyggarna som uppger att byggandet har ökat. När det gäller de kommande tre månaderna

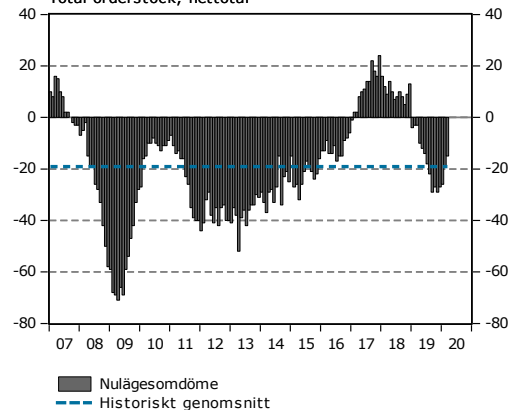
Investeringsvaruindustri

Produktionsvolym, netttotal

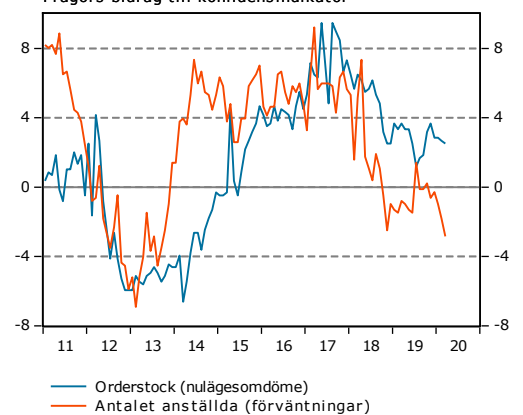
Insatsvaruindustri

Total orderstock, netttotal

Bygg & anläggning

Frågars bidrag till konfidensindikator

är företagen mer samstämda och tror att byggandet kommer att minska.

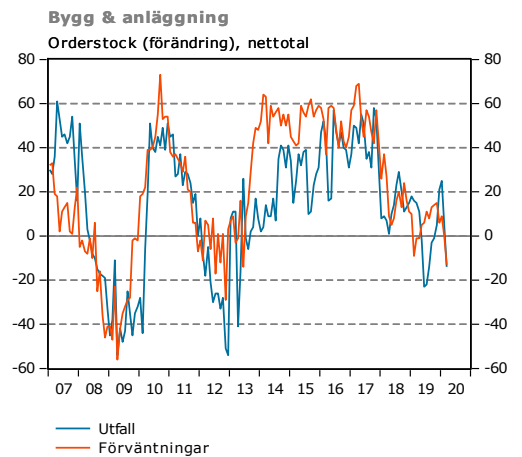
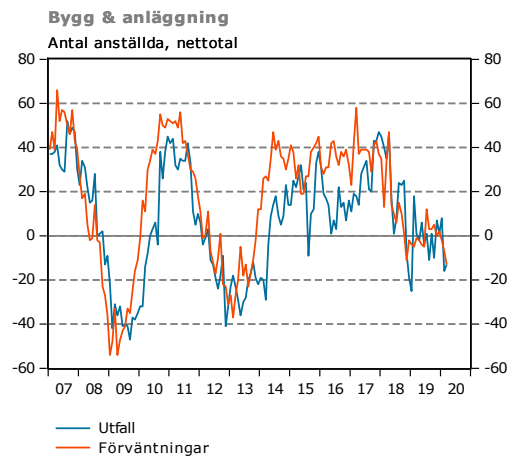
Antalet anställda uppges ha minskat i större utsträckning än normalt de tre senaste månaderna och företagen förväntar sig även fortsättningsvis en minskad personalstyrka. Brist på efterfrågan uppges sammantaget vara det främsta hindret för ökat byggande. Bland anläggningsbyggarna rapporterar dock en klar majoritet av företagen att det inte finns något hinder för ett ökat byggande.

Byggföretagens förväntningar på hur orderstockarna kommer att utvecklas de närmaste månaderna justerades ner rejält i mars. Anbudspriserna har den senaste tiden varit i nivå med det normala, företagen förväntar sig dock att de kommer att falla.

Tabell 6 Bygg och anläggning

Säsongrensade netttotal

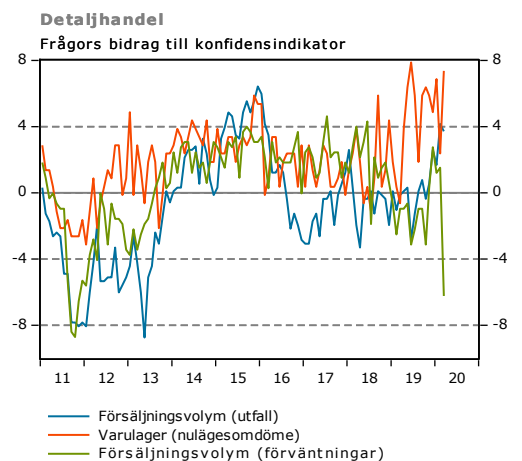
	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Utfall och nuläge					
Byggandet	7	20	5	9	+
Anbudspriser	-5	-9	-10	-8	-
Orderstock, förändring	5	25	5	-14	-
Orderstock, nulägesomdöme	-24	-7	-8	-9	+
Antal anställda	-2	8	-16	-13	-
Förväntningar och planer					
Byggandet	12	-3	-3	-15	-
Anbudspriser	0	-2	-20	-12	-
Orderstock	11	9	0	-13	-
Antal anställda	4	-2	-7	-13	-

Detaljhandel

LÅGA FÖRVÄNTNINGAR PÅ KOMMANDE FÖRSÄLJNING

Detaljhandelns konfidensindikator sjönk 3,2 enheter i mars, från 108,1 till 104,9. Nedgången i indikatorn förklaras av kraftigt sänkta förväntningar på kommande månaders försäljningsutveckling. Jämförelsevis små varulager och positiva signaler om de senaste månadernas försäljningstillväxt håller uppe indikatorn över 100.

Tabell 7 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff
Konfidensindikator	109,8	108,1	104,9	-3,2
Försäljningsvolym, utfall	1,7	4,2	3,7	-0,5
Varulager, nulägesomdöme	6,9	2,4	7,4	5,0
Försäljningsvolym, förväntningar	1,2	1,5	-6,2	-7,7

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelsen.

Den positiva försäljningstillväxten i detaljhandeln beror på att dagligvaruhandeln uppger att försäljningsvolymen har ökat i betydligt större utsträckning än normalt. Förväntningarna på kommande månaders försäljningsutveckling har sjunkit rejält bland företagen inom handel med motorfordon och sällanköpshandel.

Detaljhandelns samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation är mer positivt än normalt men betydligt färre företag än normalt förväntar sig att försäljningssituationen på sex månaders sikt kommer att förbättras.

Varulagren rapporteras vara jämförelsevis små. Samtidigt förväntar sig en lägre andel än normalt att varuinköpen kommer att öka de närmaste tre månaderna.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat något de senaste månaderna men företagen tror på personalminskningar kommande tre månader.

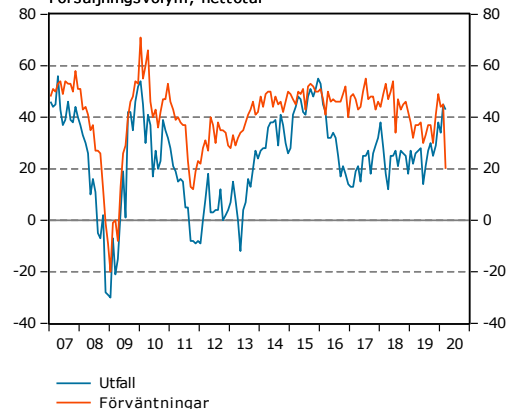
Tabell 8 Detaljhandel

Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	27	34	45	43	+
Nuvarande försäljningssituation	4	13	22	14	+
Varulager, nulägesomdöme	26	12	21	11	++
Antal anställda	3	3	5	5	+
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	44	45	20	--
Försäljningspriser	12	19	29	24	+
Inköp av varor	17	25	25	10	-
Antal anställda	2	7	6	-9	--
Försäljningssituation om 6 mån	44	37	40	24	--

Detaljhandel

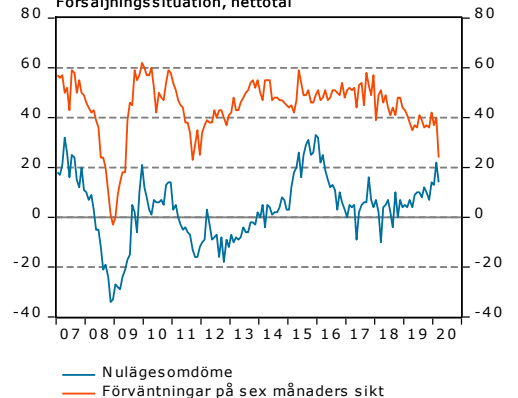
Försäljningsvolym, netttotal

Detaljhandeln definieras som:

Handel med motorfordon (SNI 45) +
Dagligvaruhandel (SNI 47.11 + 47.2) +
Sällanköpshandel (SNI 47.19 + 47.4-9) +
Detaljhandel med drivmedel (SNI 47.3)

Detaljhandel

Försäljningssituation, netttotal

Tjänstesektorn

TJÄNSTEFÖRETAGEN VÄNTAR SIG FALLANDE EFTERFRÅGAN

Konfidensindikatorn för tjänstesektorn föll med 6,1 enheter i mars till 85,3. Företagen rapporterar att utvecklingen av deras egen verksamhet är betydligt sämre än normalt. Efterfrågan på företagets tjänster uppges ha ökat marginellt de senaste månaderna, vilket är betydligt lägre än normalt. Det som förklarar nedgången i konfidensindikatorn är företagens förväntningar på de kommande månadernas efterfrågan.

Tabell 9 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff
Konfidensindikator	93,1	91,4	85,3	-6,1
Företagets verksamhet, utfall	-2,2	-2,9	-3,5	-0,6
Efterfrågan, utfall	-2,9	-3,3	-3,3	0,0
Efterfrågan, förväntningar	-1,9	-2,4	-7,8	-5,4

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

Det samlade omdömet om storleken på ineliggande uppdrag är för tredje månaden i rad oförändrat, något mer negativt än normalt. Försäljningspriserna har de senaste månaderna kunnat höjas i något större omfattning än normalt. Tjänsteföretagen förväntar sig dock sammantaget fallande priser de närmaste månaderna.

Företagen uppger att antalet anställda har minskat de senaste månaderna. Efter att ha indikerat nyanställningar de senaste månaderna så gick anställningsplanerna kraftigt nedåt och företagen tror nu på en minskning i antalet anställda de kommande tre månaderna.

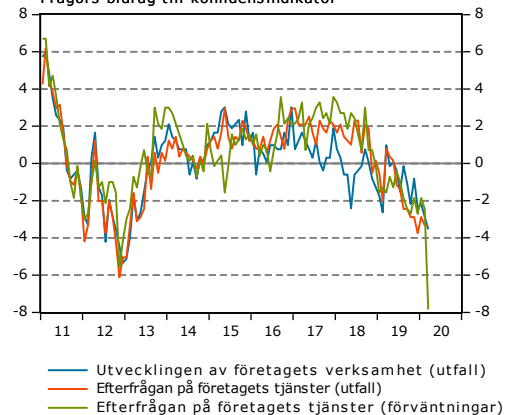
Tabell 10 Tjänstesektorn

Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	10	7	4	--
Efterfrågan	18	5	3	3	-
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-25	-28	-28	-28	-
Försäljningspriser	4	4	5	6	+
Antal anställda	1	-9	-9	-7	-
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	24	18	16	-3	--
Försäljningspriser	9	8	8	-3	--
Antal anställda	7	3	5	-7	-

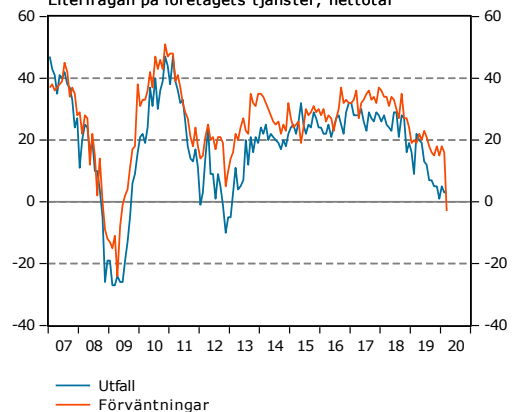
Tjänstesektorn

Frågors bidrag till konfidensindikator

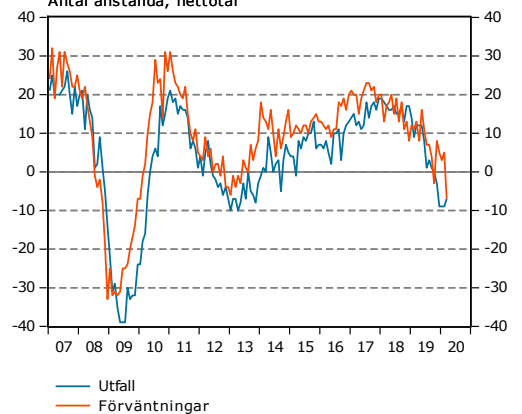
Tjänstesektorn

Efterfrågan på företagets tjänster, netttotal

Tjänstesektorn

Antal anställda, netttotal

Hushåll

HUSHÅLLEN AVVAKTANDE TILL STORA INKÖP

Hushållens konfidensindikator föll i mars tillbaka rejält med 8,9 enheter till 89,6 och pekar på ett betydligt svagare stämningsläge än normalt. Förändringen i indikatorn är den största sedan oktober 2008. Samtliga ingående frågor bidrog till nedgången men olika mycket. Hushållens inställning till kapitalvaruinköp i nuläget dämpades ytterligare i mars och är den fråga som bidrar mest negativt till indikatorns nivå.

Tabell 11 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

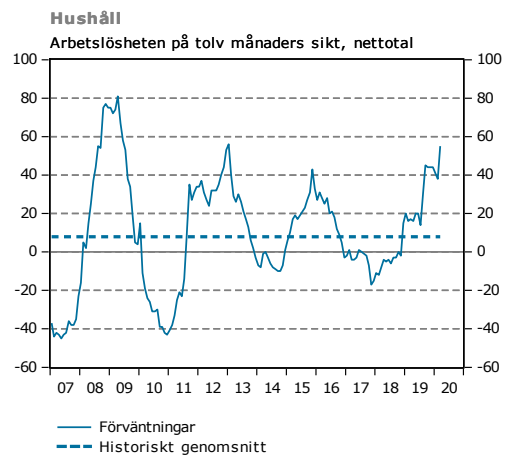
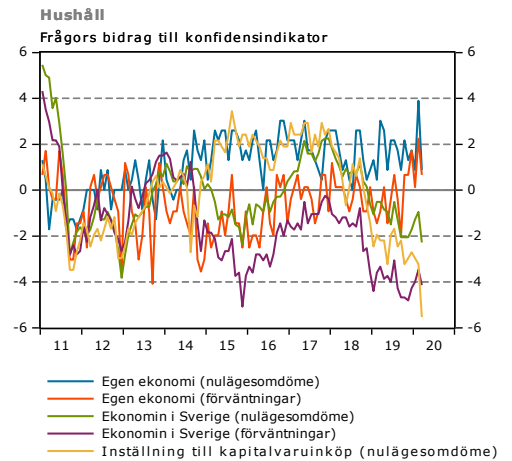
	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Diff
Konfidensindikator	92,8	98,5	89,6	-8,9
Egen ekonomi nu	0,9	3,9	0,9	-3,0
Egen ekonomi om 12 mån.	0,1	2,2	0,7	-1,5
Svensk ekonomi nu	-1,3	-0,9	-2,3	-1,4
Svensk ekonomi om 12 mån.	-4,0	-3,5	-4,1	-0,6
Köp av kapitalvaror nu	-3,0	-3,2	-5,5	-2,3

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelsen.

Hushållens syn på hur deras egen ekonomi har utvecklats de senaste tolv månaderna är, trots att den har dämpats, något starkare än normalt. Även förväntningarna på utvecklingen av den egna ekonomin de kommande tolv månaderna försämrades och ligger nära det historiska genomsnittet. Planerna för hushållens kommande kapitalvaruinköp är fortsatt betydligt mer återhållsamma än normalt medan en hög andel hushåll uppger att det är troligt att de kommer att kunna spara något det närmaste året.

Hushållens syn på utvecklingen av den svenska ekonomin de senaste tolv månaderna försämrades jämförelsevis mycket. Samtidigt är både förväntningarna på den svenska ekonomin på tolv månaders sikt och förväntningarna på arbetslösheten i Sverige betydligt mer pessimistiska än normalt.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt sjönk, från 3,4 procent i februari till 3,1 procent i mars. Förväntningarna på den rörliga bostadsrätan har justerats ner på samtliga tidshorisonter.

Tabell 12 Hushållsfrågor

Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2020	feb 2020	mar 2020	Läget
Utveckling de senaste tolv månaderna					
Egen ekonomi (bättre - sämre)	9	11	18	11	+
Svensk ekonomi (bättre - sämre)	-8	-20	-17	-29	-
Risken att bli arbetslös (ökat - minskat)	-9	-11	-11	-10	+
Nulägesomdömen					
Kapitalvaruinköp (rätt - fel tidpunkt)	11	-1	-2	-11	--
Att spara (fördelaktigt - ofördelaktigt)	18	21	19	18	=
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	57	70	72	71	++
Förväntningar på tolv månaders sikt					
Egen ekonomi (bättre - sämre)	19	19	23	20	+
Svensk ekonomi (bättre - sämre)	4	-26	-22	-27	--
Arbetslösheten (öka - minska)	8	41	38	55	--
Egna inköp av kapitalvaror (mer - mindre)	-5	-12	-15	-15	--
Eget sparande (troligt - inte troligt)	48	53	60	62	++

Tabell 13 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	dec 2019	jan 2020	feb 2020	mar 2020
Uppfattad inflation nu	3,5	3,4	3,3	3,3
Förväntad inflation om 12 mån	3,2	3,4	3,4	3,1
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,47	2,62	2,54	2,47
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,84	3,02	2,86	2,81
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,41	3,51	3,40	3,33
Genomsnittlig listränta	2,10	2,22	2,22	2,24

Anm. Genomsnittlig listränta beräknas som ett medelvärde för fem av de största bankernas 3-månaders listräntor, i nära anslutning till undersökningsperiodens början.

I statistikdatabasen på www.konj.se finns hushållsstatistiken uppdelad på kön, ålder och region.

FÖRDJUPNING

När i månaden svarar företagen och hushållen på enkäten?

SAMMANFATTNING

Under insamlingsperioden kan händelser i omvärlden inträffa som påverkar uppgiftslämnarens svar. Det är därför av intresse att veta när uppgiftslämnarna besvarar enkäten för att förstå hur resultaten ska tolkas. Frågan har aktualiserats i och med sjukdomen covid-19 där förutsättningarna ändrats från dag till dag. I mars månads undersökning hade drygt 75 procent av företagens svar inkommit redan den 6 mars. I hushållsundersökningen var svaren jämnt fördelade över insamlingsperioden som var 1–15 mars.

INSAMLINGSPROCESSEN FÖR FÖRETAG

Enkätutskicket till företagen sker i slutet av månaden innan mät-månaden. Ungefär hälften av företagen får inloggningsuppgifter via e-post och den andra hälften som ett brev.

För de företag som får inloggningsuppgifterna via e-post skickas första påminnelsen ut efter cirka en vecka. Efter ungefär två veckor från första utskicket går ytterligare en påminnelse ut. För de företag som får inloggningsuppgifter via brev går påminnelsen ut cirka en och en halv vecka efter det första utskicket. Två dagar innan insamlingsperioden avslutas skickas ytterligare en påminnelse på e-post ut till företag med över 300 anställda där vi har en e-postadress till kontaktpersonen.

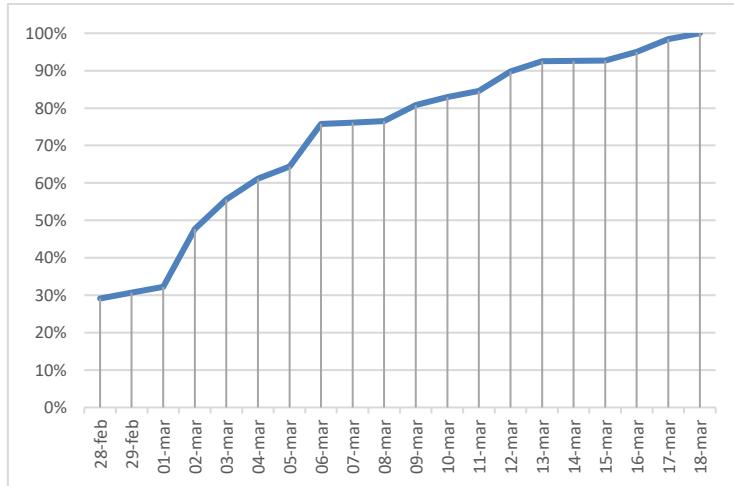
Svarsfrekvensen för de företag som fått inloggningsuppgifter via e-post är i medel, beräknat på de senaste tio månaderna, 68 procent. För de som fått inloggningsuppgifter via brev är svarsfrekvensen 28 procent. När resultatet för undersökningen ska beräknas får svaren från ett stort företag en större vikt än svaren från ett litet företag då betydelsen av ett företags svar beror på dess storlek. Den viktade svarsfrekvensen ligger i snitt på 72 procent för de senaste tio månaderna.

Svarsfördelning

Enkäten för mars skickades till 5 120 företag varav 2 353 företag, 46 procent besvarade enkäten. Svaren samlades in mellan 28 februari och 18 mars. Vanligen inkommer hälften av svaren redan de fem första dagarna efter utskick och 75 procent inom

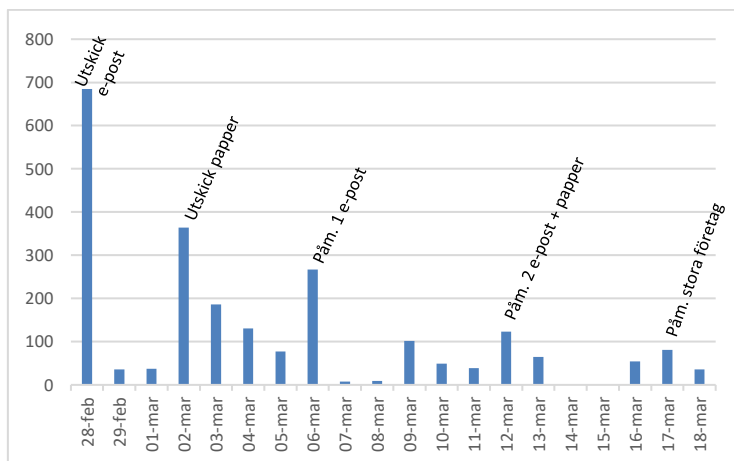
nio dagar. Svaren för mars har inkommit i linje med en normal månad, se diagram 1. Covid-19 förefaller inte ha påverkat när företagen valde att svara på marsenkäten.

Diagram 1. Andel inkomna svar för mars kumulativt

Svarsfrekvensen ökar i samband med påminnelserna, se diagram 2 där utskicken är markerade. Påminnelsen som går ut till stora företag syns inte nämnvärt i den oviktade svarsfrekvensen men har betydelse för den viktade svarsfrekvensen.

Diagram 2. Antal inkomna svar för marsmätningen

INSAMLINGSPROCESSEN FÖR HUSHÅLLEN

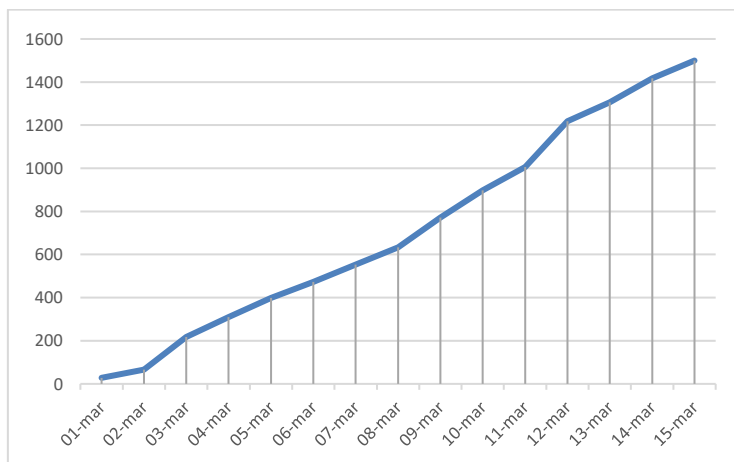
Varje månad intervjuas 1 500 hushåll och undersökningen pågår tills 1 500 svar har samlats in. Intervjuerna sker under de två första veckorna i varje månad och är jämnt fördelade över dag

1 till dag 15. Intervjuerna görs i huvudsak på kvällar och helger. Stratifiering sker på kön, ålder och bosättningsregion.

Svarsfördelning

Hushållens svar är ungefär jämt fördelade över insamlingsperioden, se diagram 3. Något färre svar inkom de två första dagarna men ”tappet” togs sedan igen de fyra sista dagarna.

Diagram 3. Antal svar kumulativt för marsmätningen

AVSLUTANDE KOMMENTARER

Många företag kommer sannolikt i närtid att uppleva betydligt lägre efterfrågan än normalt på grund av covid-19. I denna månads företagsenkät har drygt 75 procent av företagen svarat redan den 6 mars. Det betyder att majoriteten av företagen har besvarat enkäten utan vetskap om de senaste veckornas spridning av covid-19, tillkommande åtgärder och dess effekter på näringslivet. Hade istället en majoritet av företagen besvarat enkäten i slutet av insamlingsperioden hade resultaten sannolikt varit mer negativa.

För hushållen är bilden annorlunda. Svaren är jämnt fördelade över hela insamlingsperioden. Hushåll som har besvarat enkäten tidigt har gjort det utan vetskap om de senaste veckornas spridning av covid-19.